

ZARZĄD GŁÓWNY

ul. Puławska 148/150, 02-624 Warszawa
tel. 22 601 59 26, fax. 22 601 31 97 e-mail: zgnszzp@onet.pl
www.nszzp.pl

Warszawa, 13 stycznia 2023 roku

ZZ-21/2023

Pan

gen. insp. Jarosław Szymczyk
Komendant Główny Policji

Skonany Panie Generale

W załączeniu przekazuję pismo Zarządu Wojewódzkiego NSZZ Policjantów w Lublinie w sprawie interpretacji przepisów dotyczących równoważnika pieniężnego za wyżywienie, przysługującego policjantom za służbę na wolnym powietrzu.

W związku z pojawiającymi się w niektórych garnizonach interpretacjami, odbiegającymi od stanowiska Pana Komendanta z 2020 roku dotyczącego stosowania ww. przepisów, zwracam się z prośbą o wydanie jednoznacznej wykładni w tej sprawie.

Z poważaniem

Przewodniczący
Zarządu Głównego NSZZ Policjantów

Rafał Jankowski
Rafał Jankowski

Do wiadomości:

- Dyrektor Biura Kadr, Szkolenia i Obsługi Prawnej KGP

**Zarząd Wojewódzki
Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego
Policjantów woj. lubelskiego**
20-019 LUBLIN ul. Narutowicza 73;
tel. (081) 535-56-26; fax (081) 535-56-27;
PEKAO S.A. IV O/LUBLIN 81124025001111000037666060
REGON 430726965 NIP 946-17-76-915

ZARZĄD WOJEWÓDZKI
NIEZALEŻNEGO SAMORZĄDNEGO ZWIĄZKU
ZAWODOWEGO POLICJANTÓW
ZZ-9/VIII/2023
NIP 946-17-76-915, Regon 430726965

Lublin, dnia 08 luty 2023r.

**Rafał Jankowski
Przewodniczący
ZG NSZZ Policjantów**

W imieniu Zarządu Wojewódzkiego NSZZ Policjantów woj. lubelskiego, uprzejmie proszę o podjęcie rozmowy na szczeblu centralnym w sprawie ustalenia świadczenia pieniężnego w zamian za wyżywienie w przypadku pełnienia służby w okresie od dnia 1 listopada do 31 marca na wolnym powietrzu (art.72 ust.6 pkt.1 Ustawy o Policji). W dniu 2.02.2023r. osobiście rozmawiałem z z-cą K-ta KWP Włodzimierzem Pietroniem który w trakcie rozmowy potwierdził, że równoważnik ten będzie wypłacany za służby z wykorzystaniem radiowozu, wcześniej rozmawiałem na ten temat z KWP insp. Arturem Bieleckim. W rozmowie z K-tem ustaliłem, że problem dotyczy służby konwojowej i wyjaśnił, że w tej samej sprawie pismo do KGP wysłano z KWP w Radomiu i czeka na odpowiedź jaka wpłynie do KWP w Radomiu którą mają również przekazać na wzór do KWP w Lublinie lecz do dnia dzisiejszego tej odpowiedzi nie ma. Z opinii uzyskanej prze z-cę k-ta W. Pietronia od radcy prawnego KWP w Lublinie Magdaleny Gnutek-Jedenak która wskazała, że ekwiwalent owszem należy się policjantowi ale pod warunkiem wykazania, że pełnił ją przynajmniej przez 4 godziny poza radiowozem.

Zwracam się z prośbą o zajęcie się powyższym zagadnieniem i uzyskanie stanowiska KGP które będzie obowiązywało na terenie całego kraju a nie jak dotychczas jest wiele garnizonów które same decydują czy świadczenie to ma być wypłacane czy nie pomimo wydanego stanowiska przez Komendanta Głównego Policji w roku 2020 cyt. „Stanowisko Komendanta Głównego Policji w sprawie „reganów” z 2020 roku! dot. Równoważnika pieniężnego w zamian za wyżywienie, przysługujący policjantom za służbę na wolnym powietrzu w okresie od 1 listopada do 31 marca.

Komendant Główny Policji odnosząc się do sygnałów na temat prób definiowania radiowozu jako pomieszczenia zamkniętego i ograniczania w ten sposób liczby policjantów uprawnionych do otrzymywania równoważnika z tytułu służby na wolnym powietrzu, kategorycznie zabronił tego rodzaju praktyk.

Komendant Główny jednoznacznie stwierdził, że służba z wykorzystaniem radiowozu jest służbą na wolnym powietrzu i logistycy powinni dopilnować, by równoważnik naliczono policjantom zgodnie z tą zasadą. „

Przewodniczący
Zarządu Wojewódzkiego NSZZ Policjantów
woj. lubelskiego

nadkom. Andrzej Wójcik

Lublin, dnia 6 lutego 2023 r.

LU00-2023-31372

**Naczelnik Wydziału Zaopatrzenia
KWP w Lublinie**

W odpowiedzi na pismo z dnia 3 lutego 2023 r. LU00-C.0131.10.2023.BW12.11 dotyczące wątpliwości w przyznawaniu policjantom świadczenia pieniężnego w zamian za wyżywienie, poniżej przedkładam następującą opinię prawną:

W myśl art. 72 ust. 1 ustawy o Policji, policjantowi w czasie pełnienia służby przysługuje bezpłatnie wyżywienie w naturze, jeżeli rodzaj i warunki służby lub właściwości lub miejsce jej pełnienia uzasadniają przyznanie wyżywienia w naturze, albo świadczenie pieniężne w zamian za wyżywienie.

Policjant otrzymuje świadczenie pieniężne w zamian za wyżywienie w przypadku m.in. pełnienia w okresie od dnia 1 listopada do dnia 31 marca służby na wolnym powietrzu przez co najmniej 4 godziny dziennie (art. 72 ust. 6 pkt 1 ustawy o Policji).

Jak wynika z w/w przepisu, świadczenie pieniężne w zamian za wyżywienie przysługuje policjantowi w sytuacji łącznego spełnienia niżej wymienionych przesłanek:

- 1) trwanie okresu „zimowego” od dnia 1 listopada do dnia 31 marca;
- 2) pełnienie służby na wolnym powietrzu w wymiarze co najmniej 4 godziny dziennie.

Wskazać należy, że przepis art. 72 ust. 6 pkt 1 ustawy o Policji nie odnosi się do poszczególnych rodzajów służby policyjnej, lecz do określonych stanów faktycznych, polegających na wykonywaniu obowiązków służbowych na wolnym powietrzu, a więc przy bezpośrednim oddziaływaniu warunków atmosferycznych. Nie wystarczy zatem pełnić służby poza macierzystą lub inną jednostką organizacyjną Policji, lecz musi się ona odbywać poza zamkniętymi pomieszczeniami, bez względu na ich rodzaj. Do okresu pobytu na wolnym powietrzu nie zalicza się także czasu spędzonego w samochodzie służbowym, chyba że chodzi o pojazd nie zabezpieczający przed dopływem wolnego powietrza z zewnątrz. Wyżywienie w naturze albo jego substytut w postaci świadczenia pieniężnego w zamian za wyżywienie mają bowiem na celu zabezpieczenie policjanta przed ujemnymi skutkami pobytu w porze zimowej na wolnym powietrzu (konieczność utrzymywania zasobu energetycznego). Sam przejazd określonym środkiem komunikacji – pociągami lub pojazdami służbowymi nie może być interpretowany jako służba na wolnym powietrzu. W takim bowiem przypadku nie dochodzi do bezpośredniego oddziaływania na policjanta warunków atmosferycznych, a tym samym brak jest konieczności utrzymywania jego zasobu energetycznego na określonym poziomie.

Powyższe stanowisko znajduje potwierdzenie w opinii prawnej Biura Kadr, Szkolenia i Obsługi Prawnej Komendy Głównej Policji z dnia 30 marca 2020 r.

Podkreślenia też wymaga, że pełnienie służby na wolnym powietrzu w wymiarze co najmniej 4 godzin dziennie nie oznacza, że te 4 godziny muszą następować bezpośrednio po sobie w sposób ciągły. Świadczenie pieniężne w zamian za wyżywienie przysługuje policjantowi w sytuacji pełnienia służby na wolnym powietrzu przez co najmniej 4 godziny, niezależnie od tego, czy policjant miał w tym czasie przerwę w przebywaniu na wolnym powietrzu. Wymiar co najmniej 4 godzin należy rozpatrywać całościowo w danym dniu służby.

Należy też dodać, że nie ma możliwości jednoznacznego wskazania stanowisk policyjnych uprawnionych do posiłku profilaktycznego, albowiem zakres zadań na równorzędnych stanowiskach w różnych komórkach organizacyjnych może być odmienny. Niewątpliwie policjanci realizujący zadania określone w Zarządzeniu Nr 30 Komendanta Głównego Policji z dnia 22 września 2017 r. w sprawie *pełnienia służby na drogach* albo Zarządzeniu Nr 768 Komendanta Głównego Policji z dnia 14 sierpnia 2007 r. w sprawie *form i metod wykonywania zadań przez policjantów pełniących służbę patrolową oraz koordynacji działań o charakterze prewencyjnym* są uprawnieni do otrzymywania świadczenia pieniężnego w zamian za wyżywienie, jednakże spełnienie przesłanek z art. 72 ust. 6 pkt 1 ustawy o Policji, tj. pełnienie służby na wolnym powietrzu w wymiarze co najmniej 4 godziny dziennie, powinno być odpowiednio udokumentowane i potwierdzone przez właściwych przełożonych policjantów uprawnionych do tego świadczenia (zob. pismo Biura Logistyki Policji Komendy Głównej Policji z dnia 4 marca 2020 r. Ckt-682/20).

Radca prawny KWP w Lublinie

Magdalena Gnutek-Jedenak

(podpisano w SEOD)

Warszawa, dnia 30 marca 2020 r.

Opinia prawna

w przedmiocie interpretacji rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych
i Administracji z dnia 12 września 2002 r. w sprawie przypadków otrzymywania przez policjanta
wyżywienia oraz norm tego wyżywienia
(Dz. U. z 2002 r., Nr 166 poz. 1366, z późn. zm.)

Naczelnik Wydziału Poczty Specjalnej Biura Bezpieczeństwa Informacji Komendy Głównej Policji pismem z dnia 25 lutego 2020 r. l. dz. Nps-246/20 wystąpił z prośbą o wydanie opinii prawnej w przedmiocie, czy funkcjonariuszom Wydziału Poczty Specjalnej Biura Bezpieczeństwa Informacji Komendy Głównej Policji, realizującym konwoje poczty specjalnej do komend wojewódzkich Policji przysługuje wyżywienie na podstawie rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 12 września 2002 r. w sprawie przypadków otrzymywania przez policjanta wyżywienia oraz norm tego wyżywienia.

Mając na uwadze powyższe wskazać należy, że zgodnie z art. 72 ust. 1 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2020 r., poz. 360, z późn. zm.) policjantowi w czasie wykonywania obowiązków służbowych przysługuje wyżywienie lub równoważnik pieniężny w zamian za wyżywienie.

Na podstawie delegacji zawartej w art. 72 ust. 2 ustawy o Policji zostało wydane rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 12 września 2002 r. w sprawie przypadków otrzymywania przez policjanta wyżywienia oraz norm tego wyżywienia.

Z treści § 1 pkt 4 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 12 września 2002 r. w sprawie przypadków otrzymywania przez policjanta wyżywienia oraz norm tego wyżywienia wynika, że użyte w rozporządzeniu określenie „okres zimowy” oznacza okres od dnia 1 listopada do dnia 31 marca.

Stosownie natomiast do § 4a rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 12 września 2002 r. w sprawie przypadków otrzymywania przez policjanta wyżywienia oraz norm tego wyżywienia norma dodatkowa DU w wymiarze 171% jako posiłek profilaktyczny przysługuje bezpłatnie w naturze policjantowi pełniącemu w okresie zimowym służbę na wolnym powietrzu co najmniej przez 4 godziny dziennie, który nie korzysta w tym czasie z bezpłatnego wyżywienia w naturze.

Powyższe uregulowania prawne są jasne i wprost stanowią, iż obowiązek zapewnienia policjantom posiłku profilaktycznego jest uzależniony od pełnienia służby w warunkach uciążliwych w okresie od dnia 1 listopada do dnia 31 marca, związanych z określonym wysiłkiem fizycznym policjanta (tj. pełnieniem służby na wolnym powietrzu przez co najmniej przez 4 godziny dziennie), powodującym konkretny wydatek energetyczny wynikający z realizacji zadań i czynności służbowych co do zasady w niskich temperaturach, przy czym funkcjonariusz nie może korzystać w tym czasie z bezpłatnego wyżywienia w naturze.

Mając na uwadze powyższe wyjaśnienia jednak wymaga co należy rozumieć pod pojęciem „pełnienia służby na wolnym powietrzu” wskazane pojęcie nie zostało bowiem skonkretyzowane w przepisach prawa, jest ono jednak stosunkowo jasne. Przede wszystkim należy zgodzić się z tezą, iż odnosi się ono do określonych stanów faktycznych, polegających na wykonywaniu obowiązków służbowych na wolnym powietrzu, a więc przy bezpośrednim oddziaływaniu warunków atmosferycznych. Służba musi być zatem pełniona poza zamkniętymi pomieszczeniami, bez względu na ich rodzaj. Posiłek profilaktyczny bowiem, co już zostało wskazane powyżej, pełni funkcję zabezpieczającą przed ujemnymi skutkami pobytu funkcjonariusza w porze zimowej na wolnym powietrzu i wynika z konieczności utrzymywania określonego zasobu energetycznego.

Co do zasady nie powinien więc budzić wątpliwości fakt, iż policjant, który realizuje np. zadania i czynności służbowe na podstawie zarządzenia Nr 30 Komendanta Głównego Policji z dnia 22 września 2017 r. w sprawie *pełnienia służby na drogach* (Dz.Urz.KGP z 2017 r. poz. 64, z późn. zm.), czy też zarządzenia nr 768 Komendanta Głównego Policji z dnia 14 sierpnia 2007 r. w sprawie *form i metod wykonywania zadań przez policjantów pełniących służbę patrolową oraz koordynacji działań o charakterze prewencyjnym* (Dz.Urz.KGP z 2018 r. poz. 108, z późn. zm.), będzie uprawniony do posiłku profilaktycznego, o którym mowa w § 4a rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 12 września 2002 r. w sprawie *przypadków otrzymywania przez policjanta wyżywienia oraz norm tego wyżywienia*.

Z treści natomiast pisma Naczelnika Wydziału Poczty Specjalnej Biura Bezpieczeństwa Informacji Komendy Głównej Policji z dnia 25 lutego 2020 r. l. dz. Nps-246/20 wynika, że „(...) konwoje są realizowane w następujący sposób:

- 1) Pociągami PKP Intercity – policjanci są przewożeni pojazdem służbowym z siedziby wydziału na dworzec kolejowy Warszawa Centralna, gdzie wsiadają do pociągu z zarezerwowanym przedziałem. Po przybyciu do docelowego dworca kolejowego (w mieście wojewódzkim) dokonują wymiany poczty na terenie dworca i tam oczekują na pociąg powrotny (od 60 do 100 minut) lub są przewożeni pojazdem służbowym do siedziby KWP. Po przyjeździe na Dworzec Centralny w Warszawie są przewożeni pojazdem służbowym do WPS. Czas konwoju wynosi od 6 godz. 30 min. do 18 godz. i 40 min.
- 2) Pojazdem służbowym (...)."

Uwzględniając powyższe należy wskazać, iż z powyższych przykładów wynika, iż funkcjonariusze realizujący zadania i czynności służbowe w Wydziale Poczty Specjalnej Biura Bezpieczeństwa Informacji Komendy Głównej Policji co do zasady nie wykonują obowiązków służbowych na wolnym powietrzu, a więc przy bezpośrednim oddziaływaniu warunków atmosferycznych i to w wymiarze ściśle określonym w § 4a rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 12 września 2002 r. w sprawie *przypadków otrzymywania przez policjanta wyżywienia oraz norm tego wyżywienia*. Sam natomiast przejazd określonym środkiem komunikacji - pociągami lub pojazdem służbowym nie może być interpretowany jako służba na wolnym powietrzu. W takim bowiem przypadku nie dochodzi do bezpośredniego oddziaływania na policjanta warunków atmosferycznych, a tym samym brak jest konieczności utrzymywania jego zasobu energetycznego na określonym poziomie.

Trzeba również podkreślić, iż brak jest podstaw do utożsamiania pojęcia „służby na wolnym powietrzu co najmniej przez 4 godziny dziennie” ze „służbą poza siedzibą wydziału” w wymiarze przekraczającym 4 godziny dziennie.

Oczywistym natomiast pozostaje, iż może zdarzyć się sytuacja, w której funkcjonariusze wyżej wskazanej komórki organizacyjnej Policji będą spełniali kryteria określone w danej normie prawnej. To jednak przełożeni zobligowani są do dokumentowania okoliczności świadczących o spełnieniu przez poszczególnych funkcjonariuszy warunków do uzyskania omawianego świadczenia, bowiem to oni sprawują bezpośredni nadzór nad zadaniami realizowanymi przez podległych im policjantów. Świadczenie to co prawda przysługuje z mocy samego prawa, co już zostało podniesione powyżej, ale wiąże się z określonym stanem faktycznym, który w każdej sprawie powinien być ustalony w sposób precyzyjny.

W tym miejscu zwrócić należy także uwagę na brzmienie § 3 ust. 1 pkt 12 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 12 września 2002 r. w sprawie przypadków otrzymywania przez policjanta wyżywienia oraz norm tego wyżywienia, który stanowi, że wyżywienie według normy szkolnej SZ przysługuje bezpłatnie w naturze policjantowi skierowanemu do wykonywania czynności służbowych poza miejscem stałego pełnienia służby (w warunkach uzasadniających wypłatę diet), za zgodą policjanta.

Kwestie natomiast związane z danym zagadaniem zostały unormowane w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 października 2002 r. w sprawie wysokości, warunków i trybu przyznawania policjantom należności za podróże służbowe i przeniesienia (Dz.U. Nr 191, poz. 1598, z późn. zm.).

Zgodnie z § 2 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 października 2002 r. w sprawie wysokości, warunków i trybu przyznawania policjantom należności za podróże służbowe i przeniesienia z tytułu krajowej podróży służbowej policjantowi, z zastrzeżeniem ust. 2, przysługują diety na pokrycie zwiększonych kosztów wyżywienia.

Stosownie natomiast do § 2 ust. 2 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 października 2002 r. w sprawie wysokości, warunków i trybu przyznawania policjantom należności za podróże służbowe i przeniesienia policjantowi, którego stałym miejscem pełnienia służby jest obszar gminy, w przypadku odbywania krajowej podróży służbowej w jej granicach administracyjnych przysługuje jedynie zwrot kosztów przejazdów, o których mowa w ust. 1 pkt 2 lit. a.

Z treści natomiast § 4 ust. 1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 października 2002 r. w sprawie wysokości, warunków i trybu przyznawania policjantom należności za podróże służbowe i przeniesienia wynika, że kwotę diety ustala się w wysokości określonej w przepisach o wysokości oraz warunkach ustalania należności przysługujących pracownikowi z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju, wydanych na podstawie art. 77⁵ § 2 Kodeksu pracy.

Z § 4 ust. 2 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 października 2002 r. w sprawie wysokości, warunków i trybu przyznawania policjantom należności za podróże służbowe i przeniesienia wynika natomiast, że jeżeli krajowa podróż służbowa trwa:

- 1) nie dłużej niż dobę i wynosi mniej niż 8 godzin – dieta nie przysługuje, od 8 do 12 godzin – przysługuje 1/2 diety, ponad 12 godzin – przysługuje dieta w pełnej wysokości;
- 2) dłużej niż dobę – za każdą dobę przysługuje dieta w pełnej wysokości, a za niepełną, ale rozpoczętą dobę: do 8 godzin – przysługuje 1/2 diety, ponad 8 godzin – przysługuje dieta w pełnej wysokości.

Dieta nie przysługuje za czas pobytu w stałym miejscu pełnienia służby lub zamieszkania bądź na leczeniu w szpitalu lub innym zakładzie leczniczym (pkt 1) oraz w przypadkach, w których policjant otrzymuje całodienne bezpłatne wyżywienie w naturze lub równoważnik pieniężny w zamian za wyżywienie (pkt 2) (§ 4 ust. 3 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 października 2002 r. w sprawie wysokości, warunków i trybu przyznawania policjantom należności za podróże służbowe i przeniesienia).

Kwotę diety zmniejsza się o koszt otrzymanego bezpłatnego wyżywienia przyjmując, że każdy bezpłatny posiłek stanowi odpowiednio śniadanie – 25% diety (pkt 1), obiad – 50% diety (pkt 2) i kolacja – 25% diety (pkt 3) (§ 4 ust. 4 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 października 2002 r. w sprawie wysokości, warunków i trybu przyznawania policjantom należności za podróże służbowe i przeniesienia).

Mając na uwadze powyższe, a także odpowiadając na pytanie, czy „(...) wyżywienie będzie przysługiwało policjantom realizującym zadania na terenie Warszawy (wymiana poczty w obiektach KGP oraz siedzibach podmiotów pozapolicyjnych obsługiwanych na podstawie zawartych umów i porozumień), jeżeli czas służby poza siedzibą wydziału przekroczy 4 godziny dziennie (...)” należy udzielić odpowiedzi negatywnej, chyba, że jak to już zostało wskazane powyżej będą oni wykonywać obowiązki służbowe na wolnym powietrzu w okresie zimowym, a więc przy bezpośrednim oddziaływaniu warunków atmosferycznych i w wymiarze ściśle określonym w § 4a rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 12 września 2002 r. w sprawie przypadków otrzymywania przez policjanta wyżywienia oraz norm tego wyżywienia, np. będą przemieszczać się do danych jednostek pieszko, a czas realizowanych w ten sposób zadań i czynności służbowych przekroczy 4 godziny dziennie.

RADCA PRAWNY
Biura Kadr, Szkolenia i Organizacji
Komendy Miejskiej

Opinia: ...